

Občina Moravske Toplice

LIPNICA

Glasilo občine Moravske Toplice, Leto XX, Številka 127, 1. september 2014

**Vsem občankam in občanom
iskrene čestitke ob 18. občinskem prazniku!**
Župan Alojz Glavač, občinski svet
in uprava občine Moravske Toplice

Iz vsebine:

Letošnji dobitniki nagrad in priznanj - str. 4

120 let PGD Moravske Toplice - str. 6

Selanski kosci kosijo - str. 8

Prvo srečanje sosedov - str. 10

Košičevi dnevi 2014 so tu - str. 12

Moja dežela - lepa in gostoljubna - str. 14

Klopotci klopotajo - str. 17

Šport in rekreacija - str. 20

Poletna turistična tržnica - str. 22

Urednikov kotichek

Kaj reči o minulem poletju, spoštovane bralke in bralci Lipnice? Da ga velja čim prej pozabiti, saj ni bilo ne prave vročine, tudi s soncem je bilo bolj škrtó, le s padavinami ni skoparilo. Zato ga črtijo kmetje zaradi buč, pa vinogradniki zaradi oidija in peronospor, tudi čebelarji so jezni nanj, da ne govorim za vse vrtničarje, ki jim je vlaga ubila paradižnik in še kaj. Če pa zraven prištejem še nujno zlo preobilne vlage, polže lazarje, ki so dobesedno požrli vse, kar so lahko, naj gre poletje 2014 čim prej v pozabo.

Ob vstopu v 9. letošnji mesec smo še brez vlade, čeprav ministrskega predsednika že imamo in sicer prvaka SMC Mira Cerarja, po njegovi potrditvi v DZ pa čakamo še na delitev ministrskih resorjev med tremi koalicijskimi strankami, SMC, SD in Desus. Eden od ministrov bo iz naše pokrajine, in sicer Dejan Židan naj bi vnovič prevzel kmetijski resor. Pred nami pa so lokalne volitve, ki bodo v nedeljo 5. oktobra. Uradna predvolilna kampanja se pričinja čez nekaj dni, naslednjo 128. Številko Lipnice pa bomo posvetili kandidatom za županski položaj in sedeže v občinskem svetu, ki jih bodo predlagale različne politične stranke ali pa liste. Vrnimo se k 127. številki Lipnice. Tudi tokrat smo poskrbeli za obilo zanimivega branja. Najprej opravičilo članom Prostovoljnega gasilskega društva Moravske Toplice, ki so junija proslavili 120 letnico delovanja. Zaradi uredniške napake je žal izostal prispevek v prejšnji številki, zato pa smo ga umestili v to številko. V minulem avgustu je bila kopica dogodkov, bili smo skorajda na vseh in pripravili zanimive zapise. Zato vabljeni k branju in seveda reševanju nagradne križanke. Tokrat je pokrovitelj križanke gostišče Oaza Mlajtinci.

Vaš urednik Boris Cipot

52. Mednarodni kmetijsko živilski sejem AGRA 2014

Tradicionalno svež

Zadnji teden avgusta je bil tudi letos rezerviran za najpomembnejšo sejemsko prireditve v Sloveniji, 52. Mednarodni kmetijsko živilski sejem AGRA 2014. Sejem je otvoril predsednik Republike Borut Pahor. Na njem se je predstavilo 1750 razstavljalcev iz 29 držav. Vse dni sejma, odprt je bil od 23. do 28. avgusta, se je zvrstilo več kot 150 obsejmskih dogodkov, posvetov, predavanj, okroglih miz. Na sejmu so bili prisotni tudi nekateri razstavljalci iz občine Moravske Toplice. Sicer pa je bil sejem vse dni izjemno dobro obiskan, morda tudi zato, ker je bil posvečen družinskim kmetijam.

bc

Proslavili smo 95 let priključitve Prekmurja matici

V soboto, 16. Avgusta je bila pred gradom v Beltincih državna proslava ob prazniku združitve prekmurskih Slovencev z matičnim narodom. Slavnostni govornik je bil predsednik Državnega zbora Republike Slovenije Milan Brglez, proslave pa se je udeležil ves državni vrh, med drugim tudi Alenka Bratušek in Borut Pahor. Pod umetniški del proslave »Danes Prekmurje!« se je podpisal režiser Matjaž Farič. V kulturnem programu so nastopili Vokalna skupina BeleTinke, Folklorna skupina KUD Beltinci, pevka Alja Lipar in glasbenik Ivor Knafelj, plesalci plesnega kluba Zeko, igralka Anita Gregorec, plesalec Leon Marič, upokojenska plesna skupina Generacije ter glasbene skupine: Govoreči bobni, Kleemar, Hexenbrutal ter Werefox.

LIPNICA – glasilo občine Moravske Toplice. Uredništvo: Boris Cipot – odgovorni urednik, Sonja Vöröš – urednica prispevkov v madžarskem jeziku, mag. Valerija Danč Sabotin – predstavnica MNSS, Anita Čontala – tajnica uredništva, Štefan Jančarič, Janja Bürmen – TIC MT. Postavitev in tisk – Tiskarna aiP Praprotnik, 2014, naklada 2200 izvodov. Lipnica ni naprodaj – brezplačno jo prejme vsako gospodinjstvo v občini, drugi zainteresirani pa na sedežu občine Moravske Toplice, Kranjčeva ulica 3, 9226 Moravske Toplice – tel.: 02 538 15 00, faks: 02 538 15 02, e-mail: lipnica.casopis@gmail.com – internet: www.moravske-toplice.si.

Občina Moravske Toplice

18. OBČINSKI PRAZNIK OBČINE MORAVSKE TOPLICE

Spoštovane občanke in občani Občine Moravske Toplice!

Ob 18. prazniku naše občine vas vabim na osrednjo prireditev, ki bo

**v soboto, 06. septembra 2014
od 15.30 ure naprej,**

pod velikim šotorom v Andrejcih »Pri potoku - cesta Lutar«

Slavnostni govornik bo

Alojz GLAVAČ

župan občine Moravske Toplice

član Državnega sveta R Slovenije

PROGRAM PRIREDITVE:

- 15.30 Otvoritev in predaja ceste
- 16.00 Osrednja prireditev s kulturnim programom

V KULTURNEM PROGRAMU BODO SODELOVALI:

- Otroški pevski zbor OŠ Fokovci
- Lea Sapač in Ladislav Györek
- Učenci OŠ Fokovci z recitali
- Folklorna skupina OŠ Fokovci
- Gorički Klantoši

Predstavljeni bodo letošnji občinski nagrajenci ter zlati maturanti in podeljena priznanja v sklopu projekta »Moja dežela - lepa in gostoljubna«.

Organizator je za obiskovalce osrednje prireditve pripravil brezplačni obrok, za prijetne trenutke druženja pa bo poskrbel glasbeni ansambel PRAVI MOMENT.

PRISRČNO VABLJENI!

Vaš župan Alojz GLAVAČ

Občinski svet Občine Moravske Toplice je na 31. redni seji dne 26.08.2014 sprejel sklep o podelitvi velike zahvalne listine, nagrade in priznanj Občine Moravske Toplice.

ČASTNI OBČAN OBČINE MORAVSKE TOPLICE

**NIKOLAJ BEER, akademski slikar iz Izlak
za uspešno 20-letno strokovno vodenje slikarske kolonije
Primož Trubar v Moravskih Toplicah**

Nikolaj Beer se je rodil leta 1945 v Križevcih na Goričkem, po končanem študiju na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani (1973) se je ustalil v Izlakah, kjer vodi najstarejšo likovno kolonijo v Sloveniji. Pomembno se zdi poudariti, da je Nikolaj Beer eden najbolj prepoznavnih likovnih ustvarjalcev pri nas, ki si z razstavami svojih del v galerijah širom po Evropi uspešno pridobiva renome pomembnega evropskega likovnega ustvarjalca. Razlog, da akad. slik. Nikolaja Beera predlagamo za naziv Častni občan Občine Moravske Toplice, je njegovo 20-letno strokovno vodenje slikarske kolonije Primož Trubar v Moravskih Toplicah, katere soorganizator je tudi Občina Moravske Toplice (ob Protestantskem društvu Primož Trubar in Evangeličanski cerkvi v Sloveniji). Na koloniji je v dveh desetletjih nastalo več kot 300 izvrstnih umetnin, mnoge krasijo tudi prostore naše občinske zgradbe. S preglednimi razstavami in spremljajočimi katalogi je kolonija postala široko prepoznavna tako v domovini kot tudi v tujini, s tem pa je tudi prostor Občine Moravske Toplice uveljavila kot pomembno žarišče likovne ustvarjalnosti, ki s tem dostojno nadaljuje in nadgrajuje bogato slikarsko in gradbeniško tradicijo lokalnega okolja, ki pokriva izjemno dolgo časovno obdobje, saj sega k nam iz srednjega veka.

VELIKA ZAHVALNA LISTINA

**ERNEST EÖRY iz Murske Sobote
za dolgoletno delo v gasilski organizaciji**

Ernest Eöry, rojen leta 1936 na Hodošu, je po končanem šolanju je kot kmetijski strokovnjak opravljal različna vodstvena dela in sodeloval pri delu strokovnih združenj ter skupščinskih organov. Deloval je tudi v organih, pristojnih za vprašanja

madžarske in italijanske narodnosti.

Večino svoje življenjske energije pa je g. Eöry posvetil gasilski organizaciji, katere član je od leta 1950. Sredi osemdesetih let prejšnjega stoletja je postal podpredsednik, leta 1989 pa predsednik Gasilske zveze Slovenije. Kot predsednik si je prizadeval za usposabljanje in izobraževanje gasilcev, za razvoj operativne usposobljenosti enot, za vključevanje mladih in organizacijsko krepitev gasilske organizacije. Zavzemal se je, da se ustrezno uredi status prostovoljnih gasilcev, njihove pravic in obveznosti, skrb pa posvečal tudi vlogi mladih, članic in veteranov v gasilskih vrstah. Veliko naporov je vlagal v ohranjanje zgodovinske in kulturne dediščine slovenskega gasilstva. Zelo pomembno je njegovo delovanje na področju mednarodnega sodelovanja. Pod njegovim vodstvom je se je slovenska gasilska organizacija uveljavila kot najštevilčnejši in dobro organizirani del sil za zaščito, reševanje in pomoč na področju požarnega varstva in varstva pred naravnimi nesrečami.

NAGRADA OBČINE MORAVSKE TOPLICE

**OSNOVNA ŠOLA FOKOVCI
za izjemne dosežke na tekmovanjih iz znanja, na področju negovanja in razvijanja kulturnih vrednot ter umetniškega delovanja**

Nagrada Občine Moravske Toplice se podeljuje učencem in mentorjem OŠ Fokovci za izjemne dosežke na tekmovanjih iz znanja, saj je zavidljiv seznam priznanj (Preglovo, Vegovo in druga), ki so jih učenci OŠ Fokovci, vodeni s skrbnostjo svojih mentorjev, prejeli na tekmovanjih v šolskem letu 2013/2014. Z enako vnemo skrbijo za negovanje in razvijanje kulturnih vrednot ter za umetniško delovanje. Omenimo le nekatere: otroški pevski zbor Grlice pod vodstvom zborovodkinje Mojce Györek Karas vzorno skrbi za ohranjanje ljudskega izročila. Zbor je na reviji v Zagorju z ubranim in prodornim petjem očaral žirijo, ki mu je podelila zlato priznanje, zborovodkinja pa je prejela posebno priznanje za najbolj prepričljivo izvedbo slovenske ljudske pesmi (Ftice, v priredbi Ladislava Györeka). Na šoli že več let uspešno deluje gledališka skupina, zadnja leta pod vodstvom mentorice Silvije Sambt, ki z izbranimi predstavami razvedri in nasmeji občinstvo, pa naj gre za sošolce na šolskih prire-

ditvah ali za občinstvo na prireditvah v kraju, okolici in v turističnem središču. V juniju so si s predstavo Mulci proti doktorju Zlobi prislužili zlato priznanje na državnem srečanju otroških gledaliških skupin na Jesenicah.

PRIZNANJE OBČINE MORAVSKE TOPLICE

PROSTOVOLJNO GASILSKO DRUŠTVO MORAVSKE TOPLICE ob 120-letnem neprekinjenem in uspešnem delovanju

PGD Moravske Toplice spada med najstarejša gasilska društva v občini in pokrajini, saj je pred kratkim proslavilo 120. obletnico ustanovitve. Uvrščenost v najvišji razred operativnih skupin v občini nalaga mu velike obveznosti glede operativnega članstva, usposobljenosti in opreme, ki jih društvo redno izpolnjuje, saj vsa razpoložljiva sredstva vlaga v zaščitno in reševalno opremo, usposabljanje operativnih članov in vzdrževanja ter obnovo gasilskega doma. Na sektorskih tekmovanjih društvo nastopa z največjim številom enot, na letošnjih vajah v Sebeborcih, recimo, z enotami pionirjev, mladink, članic A in dvema enotama članov A ter z enoto članov B.

Kot osrednje društvo je alarmirano ob skoraj vseh nesrečah v občini in se odziva v kratkem času z zadostnim številom operativcev. Dokaz izjemne operativnosti je tudi hiter odziv na težavne razmere ob spomladanskem žledolomu, saj se je ekipa petih gasilcev nemudoma odpravila na pomoč prizadetim prebivalcem na Notranjskem.

Društvo si nenehno prizadeva za vključevanje mladih v gasilske vrste. V letošnjem letu je organiziralo prvi kviz za gasilsko mladino občine in regijsko tekmovanje v gasilski orientaciji za mlade gasilce. Slednjega se je udeležilo več kot 100 ekip iz celotnega Pomurja.

KRAJEVNA SKUPNOST MOTVARJEVCI za dobro in povezovalno delo v lokalnem okolju ter dobro sodelovanje z Občino Moravske Toplice

Delo lokalnih skupnosti je pogosto paralizirano in obremenjeno s starimi nesporazumi in zamerami. Učinkovito sredstvo je menjava vodstev in župan Alojz Glavač že več let opozarja na vzorni primer KS Motvarjevci.

Krajevna skupnost Motvarjevci je z novim, mlajšim vodstvom v zelo kratkem času dosegla sanacijo finančnega

poslovanja krajevne skupnosti in ponovno povezala občane tega obmejnega in narodnostno mešanega naselja. Z minimalnimi javnimi sredstvi so adaptirali vaško-gasilski dom, uredili stare spomenike na pokopališču in igrišče ter nabavili otroška igrala. Aktivno sodelujejo tudi pri projektu Kulinarično jedro Ratkovci.

ŠPORTNO DRUŠTVO BOGOJINA za 70 let uspešnega dela

Prvi ohranjeni zapisi o športnih aktivnostih v Bogojini segajo v leto 1944, ko so se mladi zbirali na pobudo Aleksandra Klara in igrali nogomet. Nekaj let pozneje je bilo ustanovljeno društvo Partizan, ki se je sčasoma preimenovalo v Športno društvo Bogojina. Vsa leta je v središču zanimanja nogomet; poleg članske in mladinske ekipe v društvu delujejo še ter veterani in dve mlajši selekciji (U-12 in U-14), torej se na igrišču zbira več kot sto aktivnih članov iz Bogojine in okoliških vasi. Društvo daje poudarek vključevanju mladih, saj se zavedajo, da športne aktivnosti pozitivno vplivajo na telesni in duševni razvoj mladine, jim privzga-jajo red, vztrajnost in disciplino. Športno društvo Bogojina uspešno sodeluje z vsemi društvi v kraju. Veliko pozornosti namenjajo razvoju Športno-rekreacijskega centra, ki je eno od osrednjih prizorišč družbenega dogajanja v vasi. Urejeni sta že igrišči za veliki in mali nogomet, načrtujejo pa še izgradnjo igrišča za odbojko in otroškega igrišča, s čimer bodo ustvarjeni pogoji za aktivno preživljanje prostega časa različnih generacij.

120 let PGD Moravske Toplice

Minilo je 120, kar so napredno misleči krajski takratnih Moravcev sklenili, da zaradi požarov, ki so prevečkrat do tal upepelili marsikatero domačijo, ustanovijo protipožarno obrambo oziroma prostovoljno gasilsko društvo. V soboto, 28. Junija so se pomembnega jubileja spomnili s svečanostjo. Dogodek se je pričel s parado gasilcev in gasilk, ki se je odvijala od novega vrtca pa do starega lovskega doma. V uvodu svečanosti se je predsednik PGD Moravske Toplice Štefan Cmor sprehodil po bogati zgodovini gasilstva v Moravskih Toplicah, pri čemer je spomnil na vse pomembnejše razvojne mejnike. Za dolgoletno in uspešno delo so bila nekaterim članom podeljena priznanja GZ Moravske Toplice, GZS in PGD Moravske Toplice. Zbrane je med drugimi gosti nagovoril tudi župan občine Moravske Toplice Alojz Glavač. Opozoril je na odgovorno poslanstvo gasilcev, spomnil na številne reševalne in humanitarne akcije, v katerih so sodelovali tudi gasilci PGD Moravske Toplice. Prireditev ob 120 letnici PGD Moravske Toplice se je končala z gasilsko veselico, na kateri so za glasbo poskrbeli člani skupine Bloo Planet.

Prejemniki priznanj: Značka za dolgoletno delo - 50 let: Gomboc Karel, Bruner Franc, Doma Ferdinand, Značka za dolgoletno delo - 60 let: Semenič Franc, Gasilska plamenica III. stopnje: Gorza Edmund, Gasilska plamenica II. stopnje: Herman Jožef, Cvetko Miran, Železen Boštjan, Gasilsko odlikovanje III. stopnje: Bencak Štefan, Gasilsko odlikovanje II. stopnje: Cigut Stanko, Bence Jožef, Gasilsko odlikovanje I. stopnje: Semenič Franc, Hari Emil, Cmor Štefan, Priznanje gasilske zveze III. stopnje: Antolin Alojz, Hari Dominik, Režonja Aleš, Hari Emil, Kodila Siniša, Krpič Dejan, Cvetko Robert, Priznanje gasilske zveze II. stopnje: Hari Dejan, Vinčec Drago, Priznanje gasilske zveze I. stopnje: Vitez Bojan, Bruner Simon.

110. obletnica Prostovoljnega gasilskega društva Čikečka vas

V nedeljo, 17. avgusta, smo gasilci PGD Čikečka vas slavnostno obeležili 110. obletnico našega gasilskega društva.

Gasilci iz domačega kraja in prijateljskih društev smo se v nedeljo zjutraj zbrali pred vaško-gasilskem domu Čikečka vas. Sledil je mimohod praporov, gasilk, gasilcev ob spremljavi koračnice. Gasilci so se v paradnih uniformah sprehodili mimo slavnostnih gostov in obiskovalcev, med katerimi so bili predsednik gasilske zveze Moravske Toplice Dušan Grof, podpredsednik gasilske zveze Moravske Toplice Jože Lipaj, častni predsednik gasilske zveze Slovenije, gospod Ernest Eöry, častni poveljnik gasilske zveze Moravske Toplice Jože Čarni, župan Občine Moravske Toplice Alojz Glavač, podžupan Občine Moravske Toplice Alojz Trplan, narodnostni poslanec dr. László Göncz, predsednica Madžarske narodne samoupravne skupnosti Občine Moravske Toplice Zsuzsi Vugrinec, predstavnica izpostave za zaščito in reševanje gospa Klaudija Lebar Gerebic, predsednik vaškega odbora Čikečka vas Roman Miholič. Krajšo zgodovino delovanja PGD Čikečka vas je navzočim predstavil predsednik PGD Čikečka vas Anton Puhan. Povedal je, da so največje bogastvo društva prav njegovi člani. Danes jih je od tega skupaj 41 članov, od tega 10 operativnih članov in 4 veterani. Operativna desetina se udeležuje vseh tekmovanj in dosega pomembne rezultate.

Program so popestrili deklamatorski Patricija Puhan in Anastazija Balajc, pevki iz Prosenjakovcev, Pevsko društvo Selo, za smeh pa so poskrbeli Nemaki s svojim skečem. Po kulturnem programu smo praznovanje nadaljevali z zabavo s skupino Atlanta do poznih ur.

Anita Balajc

A csekefai Önkéntes Tűzoltó Egyesület fennállásának 110. évfordulója

A csekefai ÖTE tagjai augusztus 17-én, vasárnap ünnepeltük tűzoltó egyesületünk fennállásának 110. évfordulóját.

A hazai tűzoltók és a baráti egyesületek tagjai vasárnap reggel, a csekefai tűzoltó- és faluotthon előtt gyülekeztünk, ahonnan induló kíséretében, díszmenetben felvonultak a zászlók és a tűzoltók. A tűzoltók díszegyenruhában köszöntötték az ünnepély vendégeit és résztvevőit, akik között jelen volt Dušan Grof, Moravske Toplice Község Tűzoltószövetségének elnöke, Jože Lipaj Moravske Toplice Község Tűzoltószövetségének alelnöke, Eöry Ernő, a Szlovén Tűzoltószövetség tiszteletbeli elnöke, Jože Čarni Moravske Toplice Község Tűzoltószövetségének tiszteletbeli parancsnoka, Alojz Glavač Moravske Toplice Község polgármestere, Alojz Trplan Moravske Toplice Község alpolgármestere, dr. Göncz László nemzetiségi parlamenti képviselő, Vugrinec Zsuzsi, Moravske Toplice Község Magyar Nemzeti Öngazgatási Közösségének elnöke, Klaudija Lebar Gerebic, a védelmi és mentési szolgálat kirendeltségének képviselője, és Miholič Roman a Csekefai Faluközösség elnöke.

A csekefai Önkéntes Tűzoltó Egyesület sokéves tevékenységéről Anton Puhan, a csekefai ÖTE elnöke szólt az egybegyűlteknél, aki hangsúlyozta, hogy az egyesület legnagyobb értékét a tagság jelenti. Jelenleg az egyesületnek 41 tagja van, ebből 10 bevetési tűzoltó és 4 veterán. A bevetési raj rendszeresen és szép sikerekkel szerepel a tűzoltóversenyeken.

A rendezvény programját Puhan Patricija és Balajc Anastazija szavalók, a pártosfalvi énekesek és a seloi népdalkör tette még színesebbé, a jó hangulatról pedig a Nemaki csapat gondoskodott vidám jelenetekkel.

A kultúrműsor után az ünneplést a késő esti órákig, az Atlanta együttes zenéje mellett folytattuk.

Balajc Anita

RAZSTAVA »ARHITEKTURA IN VODA«

Razstava »Arhitektura in voda« prikazuje arhitekturne projekte, povezane z vodo, ki so nastali v zadnjem desetletju arhitektovega delovanja. Arhitekt Aleš Šeligo nam skozi svoje projekte odkriva skrito in prezrto moč vode, hkrati pa nam sporoča, da je arhitektura od vseh vej umetnosti nedvomno najbolj odgovorna človeštvu, saj z njim skupaj ustvarja civilizacije in zato nosi velik del bremena odgovornosti za evolucijski razvoj našega bivanja; govori o arhitektovem poslanstvu, njegovih težnjah in dolžnostih in o njegovi moči katarzičnega vpliva na človekovo in civilizacijsko usodo.

Na razstavi je prikazanih osem arhitekturnih projektov karakterističnih oblikovnih in programskih potez arhitekta Aleša Šeliga; nekateri od njih so na razstavi predstavljeni v novi, dopolnjeni podobi, vključujoč nova arhitekturna dognanja in tehnologije.

Nekateri od teh projektov so bili med zmagovalci mednarodnih arhitekturnih natečajev, nekateri pa so nastali kot plod arhitektovih vizij in njegovega pogleda in odnosa do sveta.

Zaradi njihove daljnosežnosti, večine teh projektov še ni možno realizirati, nekateri pa so bili delno realizirani v takratnem okviru možnega.

Med razstavljenimi projekti ni nerealiziranega projekta plavajočega glasbenega odra skupine Pink Floyd zaradi omejitve pravice javnega prikazovanja.

Razstava »Arhitektura in voda« prvič predstavlja razstavljene projekte skupaj in je bila premierno prikazana leta 2011, martjanska postavitve razstave je že dvanajsta ponovitev. Nekateri od teh projektov so bili tudi že posamično predstavljeni v različnih galerijah po svetu kot so npr. holivudski Pacific Design Center, Kasselska Documenta in Stutgarski Forum House der Architekten, ali pa so bili predstavljeni v različnih študijskih sklopih (London Velika Britanija, Harbin Kitajska).

V lanskem letu je bil projekt arhitekta Aleša Šeliga – Otok Adria – predstavljen tudi v okviru svetovno znanega londonskega festivala arhitekture v verjetno eni od najbolj znamenitih arhitekturnih šol na svetu – Bartlett School of Architecture.

Nekatera od razstavljenih del so bila tudi prikazana v tiskanih publikacijah znamenitih svetovnih založb kot sta npr. Newyorška založba Abrams in znana arhitekturna založba Crab is good.

Cesta Martjanci - Noršinci dobila asfaltno preobleko

Pred tremi meseci je župan Alojz Glavač podpisal pogodbo z SGP Pomgrad o rekonstrukciji ceste med Martjanci in Noršinci v dolžini nekaj več kot 2,4 kilometra. Dela v vrednosti blizu 350 tisoč evrov so Pomgradovi gradbinci končali do konca julija 2014. S tem je bil urejen eden bolj prometnih cestnih odsekov, ki je dlje časa sodil med tako imenovane črne prometne točke, ki je botrovala kar nekaj prometnim nesrečam. Danes po tej prometni povezavi že poteka kar gost promet, v občini Moravske Toplice pa v prihodnosti načrtuje tudi izgradnjo kolesarske steze, s čimer bodo še bolj povečali varnost vseh udeležencev v cestnem prometu.

bc

SELANSKI KOSCI KOSIJO IN ZMAGUJEJO OD POMLADI DO JESEN

V okviru Pevskega društva Selo deluje tudi sekcija koscev, ki vsako leto nizajo uspeh za uspehom na tekmovanjih širom po Evropi. Po srednjeevropskem prvenstvu ki je vsako leto v mesecu Maju v Selu, in je edinstvena prireditev v tem delu, so se kosci ki delujejo pod okriljem Pevskega društva Selo udeležili več tekmovanj in dosegli odlične rezultate.

Na Slovaškem na znameniti Drahovski kosi je Milan Mlakar zasedel prvo mesto, Makari Oskar pa tretje med posamezniki, Vincent Erniša je bil peti, med veterani je bil Malačič Koloman četrti. Med ženskami je zmagala Marija Puhan. Na Češkem v Buchlovicah je bil drugi Milan Mlakar, druga je bila tudi Marija Puhan.

Prva kosa Grmeča, Bosanski Petrovac, kjer je množica z velikim navdušenjem spremljala tudi Kan – Kan naših selanskih Frajl. Na tekmovanju v košnji pa je Borut Bukovec med mladinci dosegel drugo mesto, ekipno v postavi Vincent Erniša, Martin Makari, Bukovec Borut, ter Oskar Makari je ekipa iz Sela zasedla tretje mesto. V tekmovanju za pokal Stanko Stankela kjer se kosi parcel velikosti 6,70 m široka ter 35 m dolga v dveh odkosih je Oskar Makari zasedel peto mesto. Med pionirji je Martin Nemet zasedel četrto mesto. Košnje v Bosni so se udeležile tudi učenke OŠ Fokovci.

V Hrvaškem Vrginmostu sta zmagali ekipno prva ekipa Sela v postavi: Boštjan Balajc, Milan Mlakar, ter Oskar Makari, druga pa je bila ekipa iz Sela v postavi: Novak Andrej, Robert Zdravec ter Davorin Makari.

Prav tako so vsa prva mesta odnesli naši tekmovalci. Zmagal je Vincent Erniša iz Suhega vrha, drugi je bil Oskar Makari, tretji pa Boštjan Balajc, oba iz Sela.

Na tradicionalni 32. Košnji na Banjški planoti v Banjšicah pri novi Gorici, kjer je organizator tekmovanja v košnji Turistično društvo Banjšice, s katerim je Društvo pevcev Selo povezano že deset let, so naši kosci dosegli: med ženskami – prvo mesto Marija Puhan iz Čikečke vasi, pri moških je zmagal Milan Mlakar iz Čikečke vasi, drugi je bil Boštjan Balajc iz Sela, ter treji Robert Zdravec prav tako iz Sela.

Ob tem je treba dodati, da se je košnja z ročno koso zopet »prijela« med mladimi v Selu, saj vsak ponedeljek ter četrtek zvečer vadimo in se izpopolnjujemo v košnji, kar se vidi tudi na rezultatih, saj so nekateri naši mladi tekmovalci letos na spomlad začeli kositi in že posegajo po prvih mestih.

Odprti smo tudi za učenje vseh ostalih, predvsem mladih, ter tudi starejših, ki so zainteresirani za košnjo z ročno koso iz naše občine in tudi izven nje, da se oglasijo pri nas, da jih naučimo kositi, saj posedujemo čez dvajset kos vseh velikosti, od 50 pa tja do 140 cm dolžine.

Oskar Makari

Na podlagi 6. člena Zakona o volilni in referendumski kampanji (Uradni list RS, št. 41/2007, 103/2007-ZPolS-D, 105/2008 Odl.US: U-I-295/07-8, 11/2011, 28/2011 Odl.US: U-I-67/09-27, Up-316/09-19, 98/2013), in 18. člena Odloka o izdajanju javnega glasila Občine Moravske Toplice (Uradni list RS, št. 97/2010), uredništvo glasila Lipnica, določa

PRAVILA O IZRABI BREZPLAČNEGA OGLASNEGA PROSTORA OBČINSKEGA GLASILA LIPNICA ZA PREDSTAVITEV KANDIDATOV POLITIČNIH STRANK IN DRUGIH PREDLAGATELJEV IN NJIHOVIH PROGRAMOV ZA LOKALNE VOLITVE 2014

1.

V javnem glasilu Občine Moravske Toplice Lipnica bo vsem kandidatom političnih strank in drugim predlagateljev za volitve župana in članov občinskega sveta na lokalnih volitvah 2014 zagotovljena enakopravnost pri predstavitvi, kakor tudi pri predstavitvi njihovih programov in volilnih propagandnih sporočil.

2.

- V javnem glasilu Lipnica se za predstavitve kandidatov za župana in list kandidatov za člane občinskega sveta v času volilne kampanje za lokalne volitve v letu 2014 brezplačno zagotovi po 1/4 strani za vsakega kandidata za župana in po 1/4 strani za vsako listo kandidatov za člane občinskega sveta.
- Možne so dodatne objave za plačilo v največjem skupnem obsegu dveh strani.

3.

Pred objavo predstavitve kandidatov posameznih predlagateljev uredništvo izvede žreb o vrstnem redu objav. Pri žrebanju lahko sodelujejo predstavniki predlagateljev.

4.

Objavljene bodo vse predstavitve, ki bodo posredovane uredništvu glasila najkasneje do roka za oddajo vsebin za zadnjo številko glasila, ki izide pred lokalnimi volitvami v letu 2014.

Številka: 040-00016/2014-2
Moravske Toplice, 21.08.2014

Odgovorni urednik:
Boris Cipot, l.r.

PRVO SREČANJE SOSEDOV Z OBEH STRANI MEJE PROSENJAKOVCI – MAGYARSZOMBATFA

Kulturno-turistično društvo »Ady Endre« Prosenjakovci je v soboto 26. julija 2014 v sodelovanju z občino Magyarszombatfa, organiziralo prvo srečanje sosedov z obeh strani meje Prosenjakovci – Magyarszombatfa. Srečanje je potekalo v čudoviti naravi ob lovskem domu v Prosenjakovcih. Pričelo se je ob 10. uri z ekumenskim bogoslužjem in nadaljevalo s predstavitvijo obeh vasi (razstava vezenin Rokodelskega društva Vrtnica, razstava lončenih izdelkov in tradicionalnih jedi) ter s kulturnim programom, v katerem so sodelovali citrarji in pevka iz Magyarszombatfe, pevke KTD »Ady Endre« Prosenjakovci, pevski zbor DOŠ Prosenjakovci, in Mitja, ki je recitiral domoljubno pesem:

S tem, da svet je razdelil,
vsakemu nekaj dobrega dal,
dragi Bog zelo se je utrudil,
pa je dejal: "Malo bi spal."

Oči še ni zatisnil,
da zaspal bi za kratek čas,
niti zadremal še ni,
ko naenkrat zaslišal neznan je glas:

"Brez zamere, Bogec moj dragi,
vem da si utrujen in da rad bi spal,
kot otrok tvoj rad bi te le vprašal:
a meni Bogec, kaj meni boš dal?"

Jaz človek sem mali, dober, pošten,
in to kar mi daš, to bom vzel,
kak potok, njivo, vinograd, gozd,
moj dragi Bogec, to bi želel.

Ker videl je Bog, da človek je pošten,
da srebra in zlata si ne želi,
da le zemljo in delo on išče,
mu tako odgovori:

"Še en košček zemlje imam,
najlepši na svetu, ki zase sem ga izbral,
ker v srce ti vidim – pošten si človek,
ne bo mi žal, ga tebi bom dal.

Zlahka ga najdeš, kot raj je lep,
v dolini Ratkovskega potoka leži,
tam kjer slišiš ptic najlepše petje,
Prosenjakovci kraj je, kjer doma boš ti.

V srce ti polagam le to:
bodi vsakemu človeku brat,
bodi ponos svojega roda,
Slovenec bodi, ali Madžar.

Razumel je človek ta nauk božji,
solzo je spustil, ker srečen je bil,
še danes tu orje, seje in koplje,
svojega obraza pred nikomer ni skril.

Prosenjakovčarji dragi,
ne hodite preveč v tuji svet,
bodite doma, tu tako je lepo.
Živeli Prosenjakovčarji, tisoč let.

Ahogy az Isten felosztotta a világ javait,
mindenkinek juttatott valamit,
közben pedig megfáradt kicsit,
így álomra hajtott a fejét.

De szemét még le sem hunyta,
még csak el sem szundított,
megszólt egy ismeretlen,
és így kérte Istenünket:

„Ne haragudj, drága Istenem,
fáradt vagy és aludnál,
de gyermekednek kérdése van,
nekem is valami jár?"

Egyszerű kisember vagyok,
elfogadok bármit én,
patak, mező, szőlő, erdő,
bármi lehet az enyém."

Látván az Isten a jó embert,
aki nem kér kincseket,
aki földet, munkát akar,
így hát az Isten így felelt:

„Van még egy darabka földem,
szívem csücske, szeretem,
de látom, hogy te jó ember vagy,
ám, a tiéd hadd legyen.

Nem is nehéz megtalálni,
ott a patak völgyében,
ahol legszebb a madárdal,
Pártosfalvának nevezem.

Cserébe csak egyet kérek:
szeresd az embereket,
légy nemzedet büszke tagja,
legyél szlovén vagy magyar.

Megfogadta az Isten szavát,
örömkönnye csillogott,
ma is itt szánt, vet és kapál,
büszkén várja a holnapot.

Kedves pártosfalvi népség,
várjon csak a nagyvilág,
maradjunk mi idehaza,
ez nekünk a szép hazánk.

M. Gorza

Tridnevni tabor maternege jezika in domoznanstva

Madžarska narodna samoupravna skupnost Občine Moravske Toplice se zaveda, da je izpopolnjevanje, dopolnjevanje, poglobljanje in posodabljanje znanja zelo pomembno zato je med 1. in 3. julijem skupaj z Zavodom za kulturo madžarske narodnosti organizirala tridnevni izobraževalni tabor.

Glavni namen tega tabora je bil ohranjanje in razvijanje madžarskega jezika ter širitev znanj s področja domoznanstva.

Tabor, ki je potekal na Dvojezični osnovni šoli v Prosenjakovcih, je bil v prvi vrsti namenjen učiteljem DOŠ Prosenjakovci, predsednikom Kulturnih društev dvojezičnega območja OMT, predsednikom Krajevnih skupnosti dvojezičnega območja OMT ter članom sveta MNSS.

Udeleženci – bilo jih je cca. 30, so prva dva dneva bili razdeljeni v dve skupini, ena skupina je pod vodstvom predavateljice dr. Annamárie Gróf razvijala in utrjevala madžarski jezik, v drugi skupini pa so s pomočjo predavateljev (Franc Koša, Patyi Zoltán, Kardos Endre – Bozi, dr. Lajos Bence, Rudolf Toplak, dr. Lendvai Kepe Zoltán, dr. Kepéné Bihar Mária) dopolnili in osvežili svoje znanje o madžarski in prekmurski madžarski zgodovini, kulturni zgodovini, ljudski glasbi, književnosti, ljudskih plesih in o narodopisju.

Po t. i. teoretičnem delu tabora je sledil tudi praktični del. Pod vodstvom rokodelke Marije Sabo so izdelovali izdelke oz. okraske iz ličja – izdelali so razne ptičke in rože, nato pa je še sledila lončarska delavnica, kjer jim je lončarski mojster Daniel Tkalec na vretenu prikazal potek izdelave od gline do izdelka. Nekateri so se v izdelovanju tudi preizkusili in izdelali lepe posode, ki zdaj čakajo le še na žganje.

Tretji oz. zadnji dan tabora so si v okviru strokovne ekskurzije ogledali nekaj pomurskih stavbnih dediščin – dvorec Matzenau v Prosenjakovcih, Rotundo v Selu, Soboški grad ter evangeličansko in katoliško cerkev v Murski Soboti.

Sledilo je še zaključno kosilo, kjer so od organizatorjev prejeli tudi potrdila o udeležbi, s katerimi so potem z veseljem stopili še pred foto objektiv.

-SZS-

Három napos anyanyelvi és honismereti tábor

Moravske Toplice Község Magyar Nemzeti Öngazgatási Közössége tudatában van annak, mennyire fontos az ismeretek bővítése, így július elseje és harmadika között, a Magyar Nemzetiségi Művelődési Intézettel együttműködve, háromnapos képzési tábort szervezett.

A tábor alapvető célja a magyar nyelv ápolása és fejlesztése, valamint a honismereti ismeretek bővítése volt.

A tábor a pártosfalvi kétnyelvű általános iskolában zajlott, résztvevői pedig az iskola pedagógusai, Moravske Toplice Község nemzetiségileg vegyesen lakott területén működő művelődési egyesületek elnökei, a község kétnyelvű területe falvai helyi közösségeinek elnökei, valamint a MNÖK tanácsának tagjai voltak.

A mintegy 30 résztvevő az első két napon két csoportban dolgozott, az első csoport tagjai dr. Gróf Annamária előadó vezetésével a magyar nyelvhasználatát fejlesztették, a másik csoport tagjai pedig előadók (Franc Koša, Patyi Zoltán, Kardos Endre – Bozi, dr. Bence Lajos, Toplak Rudolf, dr. Lendvai Kepe Zoltán, dr. Kepéné Bihar Mária) segítségével bővítették, illetve frissítették fel a magyar és a muravidéki magyar történelmi és művelődéstörténeti, népzenei, irodalmi, néptánc- és néprajzi ismereteiket.

Az elméleti részt gyakorlati ismeretek bemutatása követte. Szabó Mária kézműves vezetésével csuhéból madárkákát és virágokat készítettek, majd a fazekas műhelyfoglalkozás során Daniel Tkalec fazekasmester mutatta be, hogyan készül a korongon az agyagból a termék. Néhányan kipróbálták kézügyességüket és szép edénykéket készítettek, amelyeket már csak ki kell égetni.

A tábor harmadik, utolsó napján egy szakmai tanulmányút keretén belül megtekintették a muravidéki építészeti örökség egy részét, éspedig a pártosfalvi Matzenau kastélyt, a selői körtemplomot, a muraszombati várat, valamint az evangélikus és katolikus templomot.

A tábort búcsúbédével zárták, ahol a szervezők átadták a részvételi igazolásokat is, amelyekkel büszkén álltak aztán a fényképezőgép lencséje elé.

-SZS-

15. Hubertova maša v Bogojini

Konec avgusta je v Bogojini potekala že tradicionalna 15. Hubertova maša. Lovci, domače lovske družine, vsako leto pripravijo mašo v čast sv. Huberta, zaveznika lovcev, ki se mu je na lovu prikazal srnjak s križem. Letošnjo svečano mašo sta darovala domači župnik dr. Stanko Zver in beltinski župnik Alojz Benkovič, ki je tudi predsednik-starešina lovske družine Bogojina. Pri mašni daritvi je pel mešani pevski zbor župnije Bogojina in prekmurski rogisti, s svojimi značilnimi lovskimi rogovi. Po maši se je v idiličnem naravnem okolju nadaljevalo druženje ob pijači in dobrotah iz divjačine, ki so jih pripravili tamkajšnji lovci. Za prijetno vzdušje je bilo poskrbljeno z živo glasbo.

Miša Cipot

KOŠIČEVI DNEVI 2014 SO TU...

Lansko leto smo praznovali jubilej XXV. Košičevih dni kulture, ki so bili posvečeni petindvajsetletnici Košičevih dni kulture. Košičevi dnevi v letu 2013 so se končali z analizo, dilemami kako naprej in izstopom nekaterih dolgoletnih članov iz pripravljalnega odbora, med drugim tudi predsednika pripravljalnega odbora Ignaca Gaborja. Z željo, da nadaljujemo delo in sledimo osnovnemu pomenu Košičevih dni, ki so pomembni za vse prebivalce petih naselij župnije Bogojina in tudi okolice, smo v pripravljalni odbor povabili nove obraze. Pridružili so se nam mladi člani in vsi skupaj smo prišli do koncepta nadaljevanja Košičevih dni. Po neuspešnem iskanju predsednika pripravljalnega odbora, smo se strinjali da določimo koordinatorske letošnje Košičeve dni. Delo poteka drugače, kot smo ga bili vajeni. Koordinator razdeli naloge in vsak član Pripravljalnega odbora ima enako pomembno vlogo v nastajanju zgodbe. Za vsako prireditev je določena odgovorna oseba, kateri je prepuščena sama izvedba dogodka. V ospredje tako prihaja inovativnost in kreativnost posameznika.

Po uspešno izpeljanih petih srečanjih Košičevega odbora v letu 2014 (katerega sestavljajo: Alojz Berden, Janja Bürmen, Igor Camplin, Franc Donša, Marko Horvat, Jurček Jurinič, Tomaž Nemec, Jože Puhani, Mirjana Puhani, Stanka Sukič, Štefan Vogrin in Marko Vugrinec), vam letos predstavljamo prihajajoče XXVI. Košičeve dneve kulture, ki so posvečeni dvema pomembnima obletnicama: 100 letnici rojstva našega znanega organista in skladatelja Ignacija Maučeca in 680. obletnici prve omembe župnije Bogojina. Časovni potek letošnjih Košičevih dni se je skrajšal. Tako bomo od 12. do 21. septembra lahko obiskali nekatere že tradicionalne prireditve, kot so zelenjadarski dan v Ivancih, trenje lanu v Bogojini in pohod po poteh kulturne dediščine. Na uvodni prireditvi bo tako predstavljen CD zbora Ignacija Maučeca, kakor tudi razstava fotografij... V letošnji časovni okvir Košičevih dni bo sovpadala, v organizaciji župnije Bogojina, tudi zahvalna maša ob 680. obletnici prve omembe župnije Bogojina in praznovanje 70 letnice mašništva rojaka dr. Jožefa Smeja. Letošnji, bolj skrženi zbornik, vsebinsko predstavlja prispevke, ki so tematsko usmerjeni v praznovanje obeh omenjenih obletnic in bo, kot je bila želja nekaterih, nagovarjal predvsem naše prebivalce, v katerem bo vsak prepoznal del sebe. Naj omenim, da je zaradi letošnje teme Košičevih dni samo dogajanje koncentrirano na naselje Bogojina. Je pa namen, da se glede na pomembne mejnike v prihodnje, dogajanje seli tudi v druga naselja v naši župniji.

Na koncu bi se rad zahvalil vsem, ki ste sodelovali in vsem, ki še sodelujete pri nastajanju zbornika in samih Košičevih dni.

V imenu Košičevega odbora bi vse prebivalce občine Moravske Toplice povabil, da se v čim večjem številu obiščejo prireditve letošnjih Košičevih dnevov kulture.

Igor Camplin,
koordinator Košičevih dni v letu 2014

»Dober« in »slab« holesterol

Holesterol je maščobi podobna snov, ki ima pomembne funkcije v telesu. Večji del holesterola nastaja v jetrih, okrog tretjino holesterola pa vnašamo s hrano živalskega izvora. Holesterol je sestavni del vseh celičnih membran. Potrebujemo ga za tvorbo hormonov, vitamina D, žolčnih kislin ter drugih snovi.

Preveč holesterola v krvi predstavlja resne težave za naše zdravje. Namreč, zvišana raven holesterola je pomemben vzrok srčno-žilnih bolezni.

Ker v vodi ni topen, se holesterol po krvi prenaša vezan z beljakovinami. Najpomembnejša sta tako imenovani varovalni ali »dober« holesterol (HDL), ki vsebuje več beljakovin in manj holesterola, ter »slab« holesterol (LDL), ki vsebuje manj beljakovin in več holesterola.

Del »slabega« holesterola, ki ga naše telo ne porabi, se kopiči v stenah žil. Razen holesterola se na stene žil kopičijo tudi druge snovi. To povzroča postopno zožitev in končno zamašitev žile, kar lahko vodi do srčne in možganske kapi ali motenj v prekrvavitvi drugih organov. Nasprotno, »dober« holesterol odstranjuje holesterol iz žilne stene in omogoča, da le-ta gre v jetra in se od tam preko žolča odstrani iz organizma.

Kakšne so normalne vrednosti holesterola v krvi?

Skupni holesterol naj bo manjši od 5 mmol/l, LDL ali »slab« holesterol manjši od 3 mmol/l ter HDL ali dober holesterol večji od 1 mmol/l.

Ali vemo, kakšne so vrednosti našega holesterola? Če ne, je skrajni čas, da to izvemo. Namreč, raziskave kažejo, da ima skoraj 70 % prebivalcev Slovenije zvišano raven holesterola v krvi. Zavedajmo se, da povišanega holesterola ljudje ne občutimo.

In kaj, če imamo zvišan holesterol? Pri manjšem zvišanju ravni holesterola zadostuje zdrav način življenja – zdrava prehrana, redna in zadostna telesna dejavnost, primerne telesne teže. Tako na primer z zdravo prehrano lahko zmanjšamo koncentracijo holesterola do 15 %. Pri večjih odklonih pa je potrebno zdravljenje z zdravili. V tem primeru moramo strogo upoštevati navodila zdravnika.

Kako zmanjšati raven slabega holesterola in povečati raven dobrega holesterola? Z zdravo prehrano, vsakdanjo telesno dejavnostjo ter vzdrževanjem primerne telesne teže.

Tudi če je naš holesterol normalen, z zdravim načinom življenja skrbimo, da bo takšen tudi ostal. Na kaj moramo biti pozorni pri prehrani? Vsekakor veljajo načela zdrave prehrane. Pojejmo toliko, kolikor porabimo. Pojejmo manj mesa in mesnih izdelkov, jajc in polnomastnih mlečnih izdelkov ter čim več svežega sadja, neoluščenih žit, zelenjave in stročnic. Bodimo pozorni na skrite maščobe. Namreč, tista živila, ki vsebujejo živalske maščobe, vsebujejo tudi holesterol. Tudi pri dodajanju maščob bodimo zmerni. Raje kuhajmo, dušimo ali pecimo na žaru. Dodane maščobe naj bodo rastlinskega izvora. Koliko holesterola lahko zaužijemo dnevno? Ne več kot 300 mg! Kaj to pomeni? Omenjeno količino vsebuje en sam rumenjak! To pa ni vse. Holesterol

najdemo v mesu in mesnih izdelkih ter mleku in mlečnih izdelkih. Tako na primer 10 dag govedine vsebuje med 70 in 120 mg holesterola, puste svinjine 80 do 120 mg, perutnine pa med 90 in 110 mg. Drobovina (10 dag) vsebuje med 300 in 700 mg holesterola.

Zelo pomembno je vzdrževanje primerne telesne teže. Izguba že nekaj odvečnih kilogramov ugodno vpliva na holesterol v krvi. Redna telesna dejavnost ugodno vpliva na uravnavanje holesterola. Hodimo, tecimo, kolesarimo, telovadimo ... Bodimo čim bolj telesno dejavni. Skratka, živimo zdravo.

prim. mag. Branislava Belović, dr. med.

Mačke – problem poletja

V poletnih mesecih člani Društva za zaščito živali Pomurja načeloma ozaveščamo ljudi, da je potrebno v vročini primerno poskrbeti tudi za živali; da morajo imeti vedno na razpolago svežo vodo, senco, sprehajamo jih zvečer ali zjutraj, ko ni več tako vroče, ne puščamo v avtu, itd. A tokrat moramo zaradi izrednih razmer narediti izjemo!

Vsak dan namreč prejemamo klice o zapuščenih, zanemarjenih in odvrženih mačkah. Pred kratim smo dobili prijavo, da so iz avtomobila odvrgli mlado muco in se odpeljali naprej, kot da to ni njihova odgovornost! Kot da muca ni bila s tem obsojena na skoraj gotovo smrt! Na srečo je bila priča dogodku zavedna očitvidka, ki je zadevo prijavila policiji. Vedeti moremo, da je to, ne samo kruto, ampak tudi (pravzaprav: in zato tudi) kaznivo dejanje!

Nepredstavljivo je, koliko zapuščenih, zanemarjenih in odvrženih živali lahko preprečimo preprosto s sterilizacijami in kastracijami. Enkratni poseg, enkratni strošek in nič več problemov kam z mladiči, nič več potepuških mačk, nič več klincev v smislu: »našel štiri muce odvržene v gozdu«, »že dva dni joče muca v naši živi meji in ni od nikogar«, »pri nas je nekdo odvrgel male muce«, in tako dalje, že neprekinjeno nekaj tednov.

Žival je naša odgovornost. In naša odgovornost je, da imamo samo toliko živali za koliko smo jih sposobni (in pripravljeni) primerno poskrbeti. Že Mali princ je rekel: »Za vedno si odgovoren za tisto, kar si udomačil.«

Potrebno je le to, da bi vsak poskrbel za svoje in vsem nam in živalim bi tako bilo življenje dosti lepše.

Ker lastnik ni poskrbel za sterilizacijo mame muce, je ta mali muc bil zavržen.

Moja dežela - lepa in gostoljubna 2014

Turistična zveza Slovenije je pod častnim pokroviteljstvom predsednika RS Boruta Pahorja in v sodelovanju z Ministrstvom za gospodarski razvoj in tehnologijo RS - Direktoratom za turizem in internacionalizacijo že 23. leto zapored objavila razpis za tekmovanje na področju turizma, urejanja in varstva okolja **Moja dežela - lepa in gostoljubna 2014**. Osnova projekta je tekmovanje slovenskih mest in krajev na področju urejanja prostora, okolja in gostoljubnosti. Projekt prerašča v vseslovensko gibanje za urejeno okolje in gostoljubnost.

Občina Moravske Toplice se je s svojim ocenjevanjem krajev tudi letos vključila v ta projekt s ciljem izboljšati kakovost življenja občanov in turistov, prispevati k trajnostnemu razvoju in zdravemu okolju, poskrbeti za večjo privlačnost naših krajev, za učinkovitejšo promocijo Občine Moravske Toplice in posledično Slovenije ter prispevati k razvoju turistične in ekološke zavesti ljudi.

Naselje Moravske Toplice, ki je izrazito turistični kraj ocenjuje Turistična zveza Slovenije in ni bilo vključeno v ocenjevanje.

Urejenost krajev v naši občini je 19. avgusta 2014 v okviru projekta Moja dežela lepa in gostoljubna ocenjevala štiričlanska občinska komisija.

Pomurski turistični zvezi je za ocenjevanje na regijskem nivoju v kategoriji izletniških krajev predlagala Bogojino, Selo, Martjance in Filovce, med njimi pa je izbrala tudi **najlepši izletniški kraj v Občini Moravske Toplice v letu 2014**, ki so letos postali:

MARTJANCI

Martjanci so že dolgo pomembno in zgledno urejeno krajevno središče. Svoj značaj in pomen so z razvitim podjetništvom, sedeži ustanov in izredno bogatim sakralnim spomenikom ohranili vse do danes. Starejši del naselja, ki leži okrog župnijske cerkve sv. Martina, domačini skrbno urejajo, v novejšem delu naselja pa je še posebno čutiti skrb za urejenost okolja in izboljšanje kakovosti življenja v kraju ter same privlačnosti kraja za turiste. Izstopa tudi urejenost športnih objektov in okolice v športnem parku. Vsi objekti kulturne dediščine v naselju so zgledno ohranjeni in dajejo kraju poseben čar.

Med vsemi ostalimi naselji je komisija po ocenjevanju izbrala tudi **najbolj urejene kraje v Občini Moravske Toplice v letu 2014**.

1. MESTO: IVANCI

Ivanci so popolnoma ravninska vas, ki jo sestavlja več urejenih uličic in vaških ribnikov. Z lanskoletno obnovo stare šole se je zgledno uredil nov »vaški center«. Ob vsem tem pa je čutiti veliko enotnost vaščanov, pripravljenost na prostovoljno delo, njihov prispevek za boljše počutje ter druženje vseh v urejenem in prijetnem vaškem okolju.

Poleg ureditve stare šole je potrebno še posebej izpo-

staviti urejenost z zasaditvijo rož na avtobusnem postajališču, ob vaških ribnikih, pri vaško – gasilskem domu in kapelici sv. Janeza Krstnika. Spodbudno je tudi, da so postavili svoje koše za smeti.

Ker so Ivanci izrazito kmetijska vas, z edinim namakalnim sistemom v Občini Moravske Toplice je njihova svojevrstna značilnost tudi ta, da veliko kmetov prideluje zelenjavo na poljih. Zelenjadarstvo se zato predstavlja tudi s prireditvijo **Zelenjadarski dan**, ki ga vsako leto septembra prirejajo v Ivancih v okviru **Košičevih dnevov kulture**.

2. MESTO: RATKOVCI

Idilično vas ob Ratkovskem potoku v Goričkem delu naše občine krasijo velike urejene kmetije s pašno živino. Izstopa v zadnjem času urejeno vaško središče s kulinarčnim jedrom, ki je vasi prineslo novega zagona in je lahko za vzgled drugim, domačinom pa v ponos.

3. MESTO: TEŠANOVCI

Edina tipična panonska vas v Sloveniji se ponaša z nekaterimi že prejetimi priznanji z ocenjevanja krajev in tako je bilo tudi letos. Domačini in vaški odbor vsa leta skupaj skrbijo za urejenost vasi, da bo bivanje v njej prijetno in da bo privlačna za turiste. Letos so posebno pozornost namenili postavljanju košev na izpostavljenih mestih.

Vsem nagrajencem iskreno čestitamo! Nagrada nedvomno pomeni pomembno spodbudo za delo vseh, ki so vpeti v turizem, in obvezo, da tudi v prihodnje navdušujejo s svojo ponudbo, urejenostjo in domačnostjo.

Skupna ugotovitev komisije je, da so nekatera naselja že tradicionalno vedno lepo urejena. V nekaterih naseljih se je vidno izboljšala urejenost, v drugih pa že leta ostajajo določene neurejenosti, ki kazijo celotno podobo kraja zaradi česar so prizadevni prebivalci teh naselij prikrasili za kakovostnejše bivanje v svojem okolju.

Vsekakor pa je vsakoletno tekmovanje za najlepši kraj pripomoglo, da se vsako leto skoraj v vseh krajih dogaja nekaj novega, nove zasaditve, nove ideje, skratka viden je napredek.

Pripravila:
Majda Lipič Prosič

Predsednik ocenjevalne komisije:
Alojz Trplan, l.r.

Upokojsko srečanje v Sebeborcih

Tokratnega družabnega srečanja, ki ga je za svoje člane pripravilo Društvo upokojencev občine Moravske Toplice, se je pod šotorom na površinah KMN Sebeborci udeležilo kakih 150 članov. Po uvodnem nagovoru predsednika društva Ignaca Gaborja je zbrane pozdravil tudi župan Alojz Glavač. Njegove besede, da občina Moravske Toplice sodi med tiste redke slovenske občine, ki v tem trenutku nimajo niti enega centa kreditnega dolga, so zbrani pospremili s toplim aplavzom. Za tem je Alojz Glavač spomnil na nekatere projekte v občini, ki so že zaključeni ali v intenzivni gradbeni fazi, vodovodno omrežje kraka B, pa tudi na projekt, o katerem prav sedaj tečejo intenzivni pogovori, in sicer širokopasovno omrežje, ki naj bi doseglo sleherno gospodinjstvo v občini. Gre za projekt javno zasebnega partnerstva, njegova vrednost pa bi bila okoli 15 milijonov evrov, posamezno gospodinjstvo pa bi veljalo 150 evrov. Zbrane je Alojz Glavač tudi spomnil na prihajajoče lokalne volitve, ki bodo 5. oktobra.

Zbranim je pozdrav namenil tudi predsednik pomurskih društev upokojencev Mirko Lenarčič. V kulturnem programu pa je navdušil mladi harmonikar Gašper Marič, nasmejali Klara in Bara, nekaj viž pa so zaigrali in zapeli člani skupine Zvonček iz Bogojine. Prijetno druženje v Sebeborcih se je zavleklo v pozno popoldne.

Moj dom lep in urejen

Društvo upokojencev Moravske Toplice je zopet v letošnjem letu organiziralo akcijo Moj dom lep in urejen. Razpis je bil objavljen v občinskem glasilu Lipnica.

Na objavljeni razpis so prispele 3 prijave.

Komisija za ekologijo si je ogledala prijavljene domačije dne 26. junija 2014.

Veseli nas, da so domačije naših upokojencev zelo lepo urejene, z veliko zelenja in cvetja. Res pa je, da smo lahko veseli, saj so domovi in domačije v naših krajih lepo urejeni, s čisto in urejeno okolico, kar je tudi prednost za kraje in pokrajino, kjer je ena pomembnih dejavnosti turizem.

Domačije, ki smo si jih ogledali, so bile vse lepo urejene, saj je komisija ugotovila, da so pri točkovanju urejenosti nastale le manjše razlike.

Za priznanja so na podlagi ocenjevanja predlagane naslednje domačije, ki prejmejo fotografijo svoje domačije in priznanja:

1. MESTO:

zbranih 91 točk: PUHAN KATARINA, BOGOJINA 104 A, za lepo urejeno domačijo, veliko cvetja na balkonu, za zelo okusno razporejeno cvetje in zelenje na dvorišču in za celotno urejenost okolice doma.

2. MESTO:

zbranih 89 točk: BOJNEC ANA, FILOVCI 29, za lepo urejeno starejšo kmečko domačijo, in za cvetje in zelenje na dvorišču in okrog hiše.

3. MESTO:

zbranih 84 točk: KERMAN MARIJA, FILOVCI 160, za lepo urejeno dvorišče z veliko cvetja na dvorišču in hiši.

Vsem sodelujočim se zahvaljujemo za sodelovanje, vsem dobitnikom priznanj pa iskreno čestitam

Sebeborci, 2.8.2014

Frida Nemec
predsednica komisije

Pri Erniševih v Suhem Vrhu srečanje vinogradnikov in kmetovalcev

Letošnje poletje ni kaj preveč poletno. Postreglo nam je s kopico padavin in nenadnih temperaturnih sprememb. Kljub temu, da smo na vrhuncu turistične sezone, nas tudi v Prekmurju, sveži poletni večeri opominjajo, da jesen že počasi trka na vrata. To pa bo čas, ko bomo z naših vrtov, njiv pospravili letošnje pridelke in se počasi poslovili od toplih mesecev. Prihodnji meseci indijanskega poletja bodo pa še posebej pomembni za vinogradnike, ki bodo z obiranjem vinskih trt opravili najbolj sveto in pomembno letno opravilo. Besedo o tem, kako se pripraviti na trgatve in učinkovito varstvo vinske trte, pa so nedavno soočili vinogradniki iz naše občine. Na vinotoču Mirana Erniše iz Suhega Vrha je 8. avgusta potekalo že tradicionalno kmetijsko svetovanje podjetja Karsia.

Podjetje Karsia iz Dutovljel že več let uspešno sodeluje z vinogradnikom Miranom Ernišom iz Tešanovca, ki svojo predanost vinu dopolnjuje z lastnim vinskim hramom v Suhem Vrhu. Vinogradnik Erniša je svoje sodelovanje s Karsio obeležil tudi letošnje leto, in sicer so s podjetjem izvajali škropilni program za varstvo in prehrano vinske trte. Na srečanju so predstavili letošnje rezultate škropilnega programa vinske trte in nudilo aktualne nasvete za varstvo in prehrano rastlin. Drago Majcen iz Karsie je predstavil tehnologijo varstva in prehrane vinske trte, analiziral je letošnje opazovanje in že registrirana fitofarmacevtska sredstva ter novosti v programu škropiv. Ernest Novak iz KGZ Murska Sobota pa nam je po bližje prikazal letošnji padavinski režim, ki je z nadpovprečno mokrim obdobjem, nedvomno pustil pečat na posevkih. Po končani predstavitvi je sledila pogostitev z domačimi dobrotami vinotoča Erniše in prijetno druženje ob rujni kapljici.

Miša Cipot

13. srečanje Fokovčarov

V Fokovcih se je v nedeljo, 24. avgusta 2014, zvrstilo 13. srečanje in druženje vaščanov vasi Fokovci. Vaščani in obiskovalci so se pomerili v kuhanju tradicionalnega prekmurskega bograča. Svoje kuharske veščine je soočilo deset ekip; domača ekipa frizerstva Valerija in kulturno turistično društvo Ceker, ekipa pevskega društva iz Sela, gostišče Zeleni Gaj, Soboški pojde, Pihalni orkester Murska Sobota, ekipa župana Alojza Glavača, ekipa Socialnih demokratov, ekipa županskega kandidata Štefana Kodile. V gosteh je bila tudi ekipa turističnega društva iz Mengša. Za zabavno nedeljsko popoldne je poskrbel pihalni orkester Murska Sobota in domači muzikant Sabaulov Jožek. Ob zaključku prireditve so podelili priznanje za najboljši bograč. Letos sta najboljše kuhali dve ekipi, in sicer sta si prvo mesto delili ekipi gostišča Zeleni Gaj in ekipa županskega kandidata Štefana Kodile. Tretje mesto si je prikuhala ekipa pevskega društva iz Sela.

Miša Cipot

Klopotci klopotajo kot za stavo

Najlepši del poletja je, ko postavimo klopotce. Žarki poznopoletnega sonca naše obraze in delovne roke takrat milo božajo, poletje polagoma najavlja svoj odhod, obeta se obilje v sadovnjakih, na poljih, v vinogradih. Na vse to pa opozarja – klopotci. Sredi vinogradov, goric, vinotoških eldoradov.

Te dneve so jih člani društev iz naše občine postavili kar na 4 lokacijah, in sicer člani KTD male rijtar Tešanovci pri lese-nem vodnjaku oz. čigi v Tešanovcih, člani Turističnega društva Bogojina pri TK Puhan v Bogojini, člani Vinogradniško-sadjarskega društva Filovci v Dolini miru v Filovcih in člani vinogradniške sekcije na postojanki KTD Ady Endre Prosenjakovci seveda v Prosenjakovcih.

Zaviti vrat andrejske vodnjače

Kraj nastanka fotografije: Andrejci
Avtor: Aleš Podlesek

Ekumensko - pastoralno delo martjanskega župnika Srečka Frasa (2009–2014)

Z 31. julijem 2014 je, po odloku murskosoboškega škofa, v Župniji Martjanci sklenil svoje petletno delovanje (1. 8. 2009–1. 8. 2014) župnik Srečko Fras. Pred tem je služboval v Župniji Ruše na Koroškem in v Župniji Dobrovnik/Dobronak, ki leži na stičišču štirih držav - Slovenije, Madžarske, Avstrije in Hrvaške. Njegovo duhovniško in pastoralno poslanstvo je že na začetku močno zaznamovalo učenje, delo in bivanje v mednarodni (ekumenski) šoli za duhovnike in bogoslovce v italijanskem mestecu Loppiano v Toskani, katerega letno obišče okoli 40.000 ljudi z vsega sveta. Loppiano je prvo mesto (mariapoli), ki ga je ustanovilo Gibanje fokolarov (Marijino delo), in kjer se tudi dejansko vsakodnevno živijo in uresničujejo vrednote medsebojne pomoči, sočutja, sprejemanja, razumevanja in učenja o drugih verstvih, narodih, kulturah, navadah.

S prihodom župnika Srečka Frasa v Župnijo Martjanci so se okrepili ekumenski duh, sožitje in medsebojno sodelovanje ljudi na versko, narodnostno in kulturno-jezikovno mešanem območju Občine Moravske Toplice, tako na duhovni in teološki kot tudi na konkretni pastoralni ravni. Ob sklepih Tedna krščanske edinosti, ki poteka vsako leto po vsem svetu od 18. do 25. januarja, so bila v Župnijski cerkvi Sv. Martina in v Evangeličanski cerkvi Dobrega Pastirja Jezusa v Moravskih Toplicah organizirana slovesna svetopisemska ekumensko-kulturna bogoslužja. V vaseh Gorica in Sebeborci je potekal na tretjo adventno nedeljo ekumenski sprejem Betlehemske luči, katerega so se udeležili tudi verniki Binkoštna cerkve Murska Sobota in verniki Evangeličanske cerkve v Puconcih. Leta 2012 smo se udeležili mednarodnega festivala mladih Genfest v Budimpešti, ki je potekal pod pokroviteljstvom Unesca in Evropske komisije. Prav tako smo obiskovali srečanja slovenskega (Maribor, Celje, Medvode, Veržej) in svetovnega Gibanja fokolarov (Castel Gandolfo pri Rimu). Posebna zgodovinska prelomnica v večstoletnih prizadevanjih za krščansko zedinjenost katoliških in evangeličanskih vernikov na območju Občine Moravske Toplice se je zgodila 11. maja 2014, ko je bila v Vučji Gomili blagoslovljena ekumenska kapela Božjega usmiljenja, v kateri že potekajo redna mesečna ekumenska molitvena srečanja.

Celotno bogoslužno in pastoralno delo župnika Srečka Frasa je sledilo duhovnemu vzoru sv. papeža Janeza Pavla II., ki je še posebej uveljavil pobožnost do Božjega usmiljenja, ter besedam papeža Frančiška o »živi/občestveni Cerkvi« (župnija kot družina) in da je potrebno Božjo besedo ponesti zlasti na »obrobja Cerkve« (med zapuščene, osamljene, bolne, šibke). Ob prvih petkih in kadar koli je to bilo potrebno je župnik s pastoralnimi sodelavci obiskoval ostarele in bolnike na njihovih domovih in v Domu starostnikov Brigitte Beznec v Puconcih. V Župniji Martjanci je posebno mesto imela pobožnost čiščenja Svete Družine/Presvetih treh src - ob prvih sredah (Prečisto Srce Sv. Jožefa), prvih četrtkih (čiščenje Najsvetejšega za nove duhovne poklice), prvih petkih (Srce Jezusovo) in prvih sobotah

(Marijino Brezmadežno Srce) ter s petimi litanijami in rožnimi venci Matere Božje, Srca Jezusovega, Sv. Jožefa in Božjega usmiljenja. Posamezniki, družine in celotna župnija so bili posvečeni Jezusovemu in Marijinemu Srcu (2011) ter Sveti Družini/Svetim trem srcem (2014). Leta 2013 je Župnijo Martjanci obiskal Edson Glauber iz Brazilije; takrat je nastala tudi posebna molitev za Župnijo Martjanci (objavljena na www.trisvetasrca.si). Na večje praznike in slovesnosti smo se pripravljali z molitvenimi tri- in devetdnevnici. Prvoobhajanci, birmanci, njihovi starši in botri so se udeleževali posebnih duhovnih vaj in srečanj, sodelovali so pri nedeljskih družinskih (otroških) svetih mašah. V Župniji Martjanci so bili izvedeni trije Pastoralni dnevi pod gesli »Nosite bremena drug drugemu« (2010), »Ali ni najino srce gorelo v nama, ko nama je govoril« (2012) in »Bodimo družina« (2014). V okviru 5. župnijskega misijona (2012) in duhovne obnove župnijskega misijona (2014) so bila vsak večer posebna predavanja in srečanja za družine, zakonce, mlade, ostarele, ovdovele. V adventnem času in v času župnijskega misijona je po domovih v vseh trinajstih vaseh Župnije Martjanci romal kip Marije Rože skrivnostne in ročno izdelane skrinjice Božje besede, ob katerih so se ob večerih zbirale družine s sosedi, prijatelji in znanci, tudi drugih ver, kultur in prepričanj, brali, poslušali in premišljevali o Božji besedi ter svoje vtise zapisovali. Mesečno smo se zbirali v svetopisemski skupini Beseda življenja in kot družina Sv. Frančiška. Vse to je potekalo s posebnimi pripravami ter duhovno in pastoralno podporo frančiškanskih patrov dr. Leopolda Grčarja z Brezij in patra Staneta Zoreta iz Ljubljane ter cisterijanskega patra dr. Antona Nadrha iz Stične.

Pod duhovnim vodstvom župnika Srečka Frasa so bila organizirana tudi romanja po Sloveniji (Brezje, Kurešček, vsakoletna srečanja posvečenih Jezusovemu in Marijinemu Srcu – Ponikva, Ptuj, Stara Loka), v Medžugorje, Rim in Assisi, ko smo obiskali tudi ekumensko mesto (mariapoli) Loppiano. Leta 2010 smo se udeležili 1. Slovenskega evharističnega kongresa v Celju. V martjanski župnijski cerkvi so potekala tudi letna srečanja članov Združenja čudodelne svetinje (Mati Marija kot posrednica vseh milosti). Ministranti in animatorji so se udeleževali srečanj mladih v Stični. Za otroke in mlade je bil vsako leto

organiziran poletni Oratorij in leta 2012 poseben Misijon za otroke, ki ga je vodil pater dr. Leopold Grčar. Župnijsko dogajanje so zaznamovale tudi procesije (Velikonočna procesija, procesija ob godu sv. Marka za dobro letino in Božji blagoslov pri delu, procesije na prošnje dni – tri dni pred Gospodovim vnebohodom), blagoslovitve na praznik sv. Štefana (vode, soli, konjev), sv. Janeza Evangelista (vina), sv. Družine (otrok, staršev), sv. Blaža (grla), farna žegnanja oz. župnijski praznik sv. Martina, praznovanja Zahvalne nedelje (za letino in pridelke ter druge darove – družino, prijatelje, dobroto,...), proščenja, obiski Svetih treh kraljev, Miklavževanje za otroke, praznovanje zakonskih jubilejev, ogledi svetopisemskih filmov, koncerti slovenskih in tujih duhovnih in ljudskih pesmi (Komorni pevski zbor Društva paraplegikov Prekmurja in Prlekije in Mladinski pevski zbor OŠ Bogojina pod vodstvom zborovodkinje Valerije Šömen, skupina Spes iz Ljubljane, glasbeni duet Monika Novak in Miran Čarni, Komorni pevski zbor Vita iz Lendave). Svete maše in slovesna praznovanja sta spremljala tudi dva Mešana odrasla pevska zbora Župnije Martjanci z organistoma.

V času službovanja župnika Srečka Frasa je bila, v sodelovanju s strokovno službo in restavraciji ter župljani, uspešno obnovljena in preurejena tudi sama notranjost Župnijske cerkve Sv. Martina (vgradnja centralnega ogrevanja, beljenje sten cerkvene ladje, barvanje in zaščita lesenih klopi, obnova kipov Sv. Janeza Evangelista in Sv. Petra ter krstilnika/krstilnega kamna), kar je zlasti pomemben podatek, če upoštevamo, da je cerkev pod strogim spomeniškim varstvom. V letu 2012 smo, v sklopu župnijskega misijona, praznovali tudi 620-letnico fresk Janeza Akvile. Na novo sta bila postavljena in blagoslovljena kipa Marije Rože skrivnostne in Sv. Jožefa z Detetom Jezusom. V letu 2011 je bil v cerkvi postavljen in blagoslovljen novi Sveti križev pot s petnajstimi postajami (zadnja postaja je vstajenjska), delo ruske akademske slikarke Maše Bersan Mašuk; istega leta je bil med župnijsko cerkvijo in župniščem postavljen tudi novi ročno izdelani leseni Sveti križev pot. Pri tem se večkrat spomnimo na besede patra dr. Leopolda Grčarja, da je »molatev in premišljevanje Jezusovega trpljenja in odrešenja na križu najvišja akademija duhovnega življenja.«

V »Martjanskem zvonu«, župnijskem listu, ki izhaja vsak mesec od septembra 2009, so bili, poleg oznanil in sporoda svetih maš, objavljeni župnikovi nagovori faranom, duhovne misli, molitve, odlomki iz življenja svetnikov, upodobljenih na freskah v župnijski cerkvi. Redno smo bili seznanjeni z novostmi na področju duhovnega in pastoralnega tiska, prejeli smo molitvene listke in podobice. V letu 2013 je začela delovati tudi župnijska spletna stran (<http://martjanci.zupnija.info>).

Izvedbo ekumenskih in pastoralnih dogodkov je vseskozi podpirala tudi Župnijska Karitas Martjanci pod vodstvom Vlaste Glavač, in sicer z zbiranjem sredstev in skrbjo za socialno šibke, obiski, pogovori in obdarovanjem starejših in bolnikov, pripravo in postrežbo zahvalnih pogostitev (agape), izdelovanjem adventnih venčkov v dobrodelne namene,...

Posebej je bila poudarjena tudi skrb za ohranjanje prekmurske ljudske dediščine – za otroke in mlade so bile organizirane rokodelske delavnice izdelovanja adventnih venčkov, jasic in velikonočnih pirhov iz naravnih gradiv, ki so se jih z veseljem udeleževali tudi njihovi starši, babice in dedki. Izdelki so bili razstavljeni v Domu Sv. Martina, vsi sodelujoči pa so se vsako leto udeleževali tudi jasličnih ekskurzij po različnih krajih Slovenije (Ptujška gora, Radenci, Veržej, Banovci). Ob sodelovanju župljanov so bile vsakokrat v božičnem času postavljene tudi zunanje in notranje ročno izdelane jaslice. V letu 2014 je bil prvič pred vhodom v župnijsko cerkev postavljen 9-metrski velikonočni presnec iz spomladanskega zelenja in cvetja, v spomin na Jezusov slovesni prihod v Jeruzalem. Ob župnišču se je uredil okrasni vrt z raznovrstnimi rožami, zelišči in grmovnicami ter kotichek za pastoralna družabna srečanja in pogovore, poimenovan »Emavs«.

Vseskozi je bilo prisotno dejavno sodelovanje župnika Srečka Frasa z lokalno skupnostjo, občinskimi društvi in ljudskimi ustvarjalci (folklorni plesalci, pevci, godci, umetniki, rokodelci,...), ob dragoceni pomoči pastoralnih sodelavcev, župljanov, občanov, članic Župnijskega Karitasa, ki so vsi darovali veliko svojega prostovoljnega časa in dela, znanj in talentov, da je Župnija Martjanci v tem obdobju postala »živo občestvo« in »dom za vse«.

Župnik Srečko Fras je imel še številne zamisli, s katerimi nas je želel v Župniji Martjanci in širše še bolj povezati v eno samo družino – preureditev prostorov v Domu Sv. Martina za razstave, medgeneracijska srečanja, predavanja, rokodelske delavnice, svetopisemske urice, kulturno-pastoralne in ekumenske prireditve; ureditev poti okoli cerkve za lažjo dostopnost za ostarele, bolnike in invalide; namestitve stenske ure na cerkvenem zvoniku; namestitve ročno kovanih železnih vrat za ogled romarjev, turistov in drugih obiskovalcev notranjosti župnijske cerkve v času izven uradnih župnijskih ur in za nemoten potek rednega duhovnega in pastoralnega dela; obnova župnijskih orgel in druge župnijske opreme zgodovinske vrednosti; izdaja župnijske kronike v tiskani publikaciji (zgodovina župnije; arhivsko dokumentarno in slikovno gradivo iz življenja župnije in župljanov; predstavitev župnijske cerkve, kapelic, pokopališč, križnih znamenj; navade in šege ob verskih praznikih v župniji nekoč in danes; pregled duhovnih, pastoralnih in ekumenskih dejavnosti,...).

Z uresničevanjem svojih talentov, ob pomoči pastoralnih sodelavcev in župljanov, je župnik Srečko Fras, prispeval k mozaiku vernosti severovzhodne Slovenije, Prekmurja in Prlekije. Njegovi sodelavci in župljani se mu zahvaljujemo za vsestransko služenje in kakor je nekdo zapisal ob slovesu: »Bili ste nam oče, brat, sestra in mati«.

Svoje bogato duhovniško poslanstvo in pastoralno delo župnik Srečko Fras nadaljuje pod okriljem Marije pod Logom v Župniji Turnišče, osrednjem romarskem središču murskosoboške škofije.

Tatjana Vokić Vojković

Odbojka v Motvarjevcih

V nedeljo, 29. 6. 2014 je v Motvarjevcih potekal 3. odbojkarski turnir na mivki. Na tekmovalje, ki ga je organiziralo Športno društvo Motvarjevci, se je prijavilo 13 ekip.

Vsaka ekipa je lahko imela največ 5 članov, pogoj letošnjega turnirja je bil, da je na igrišču bila vedno vsaj ena igralka.

Vzdušje je bilo športno, a hkrati tudi zabavno, saj se je prek celodnevnega tekmovalja čutilo pri igralcih, da ne gre samo za tekmovalje in osvojitve prvih treh mest, ampak tudi za druženje in dobro voljo. Organizatorji so poskrbeli za hrano in pijačo.

Najuspešnejša je bila ekipa iz Košarovec, drugo mesto je dosegla veteranska ekipa iz Kobilja, tretje mesto pa je pripadalo ekipi iz domače vasi, Dream team.

Turnir je obiskalo in si ogledalo okoli 200 obiskovalcev, tako, da so z udeležbo zelo zadovoljni in že čakajo naslednji turnir, ki bo mogoče že v prihodnjih poletnih mesecih.

Vsi športni navdušenci, vabljeni na prihodnje športne izzive v Motvarjevece.

Ines Geci

Röplabdatorna Szentlászlón

2014. június 29-én, vasárnap, Szentlászlón zajlott a 3. strandröplabda-torna. A szentlászlói Sportegyesület szervezésében zajló versenyre 13 csapat nevezett be.

Egy-egy csapat öt tagból állt, az idei torna egyik követelménye pedig az volt, hogy a pályán mindig legalább egy női játékosnak is lennie kellett.

A torna sportszellemben, ugyanakkor nagyon jó hangulatban zajlott, egész nap éreztük, hogy itt nem csupán verseny folyik az első három helyezésért, hanem fontos az együttlét és a jókedv. Ételről és italról a szervezők gondoskodtak.

A legsikeresebb a košarovci csapat volt, a második helyet a kobiljei veterán csapat, a harmadik helyezést pedig a hazai álomcsapat, a Dream team szerezte meg.

A tornának mintegy kétszáz látogatója volt, így a szervezők elégedettek a látogatottsággal, és már készülnek a következő tornára, amelyet talán még a nyáron szerveznek meg.

Minden sportrajongót szeretettel várnak Szentlászlón, a következő sportrendezvényeken is.

Geci Ines

Misli že pri naslednjem kampu

Hokejski klub Moravske Toplice je letos izpeljal osmo izvedbo hokejskega kampa. Tudi tokrat so imeli dva termina in v obeh izvedbah pa je sodelovalo več kot trideset otrok starih med 6 in 16 let.

Kamp, ki je drugi najstarejši v Pomurju je spet domoval v športnem parku Terme 3000, kjer se je "delavnik" začel z družabnimi igrami, sledilo pa je igranje hokeja. Tokratne vremenske razmere so bile igranju naklonjene, saj ni bilo ekstremnih temperatur, tako, da so otroci lahko bili na igrišču skoraj do poldneva. Za nekatere napornim hokejskim aktivnostim je sledilo kopanje v kopalnem kompleksu zdravilišča, vse do odhoda domov, okrog 16.00 ure. Za polne želodčke so poskrbeli prav tako v zdravilišču, kjer so se otroci vključevali tudi v animacijske igre. Če so v prvi letošnji izvedbi gostili znanega para olimpijca Darka Đuriča so v tokratni izvedbi delovali poučno in en dan posvetili obisku arheologov, ki v neposredni bližini Murska Sobote odkrivajo zgodovinske predmete. Največ začudenja je požela lončena posoda stara več kot 6000 let in dobro ohranjeno zobovje najdeno v gomilah.

Tako kot vsa minula leta so tudi tokrat na spletni strani kluba pripravljali za otroke in starše fotoreportaže za vsak posamezni dan, zadnji dan pa staršem prikazali pridobljeno znanje in kot spomin na udeležbo v kampu dobili spominsko listino in majico, donatorja Radenske d.d. Vse prijetne trenutke pa iz leta v leto vse bolj kvari obupni odnos lastnika igrišča z umetno travo do omenjene površine. Že nekaj zadnjih let se na igrišču postavljajo šotori, ob tem zabijajo klini in se opravlja gostinska dejavnost z tem pa uničuje umetno travo do te stopnje, da je igranje hokeja vse bolj onemogočeno. In to kljub dejstvu da je v tujini precejšen interes za priprave hokejistov v Moravskih Toplicah. A tako je takrat če lastnik vidi zgolj kapital in ne diha z lokalnim prebivalstvom. Ob takem hitrem uničevanju pa igrišče na žalost v prihodnosti ne bo primerno niti za javne prireditve. Res škoda. Za mladimi hokejisti pa je kljub temu prijetnih šest dni. To potrjujejo njihove izjave o kampu:

Neja Dragojlovič, Moravske Toplice, 8 let: "Kamp sem obiskovala že lani. Ker je bilo takrat dobro sem se letos spet prijavila. V kampu mi je prijetno zaradi igranja hokeja in druženja z prijatelji. Želim postati dobra hokejistka, zato sem se v kampu zelo trudila. V kampu pa je bilo fajn tudi zaradi dobrih vaditeljic. Še bom udeležena kampa v pridnjih letih."

Saša Kranjec, Martjanci, 12 let: "Jaz sem v kampu že tretje leto in vedno se prijetno počutim. Čeprav nisem članica kluba, mi je prijetno pri igranju hokeja, veselim pa se tudi kopanja. V kampu smo se odlično razumeli in vem da bom prihodnje leto spet zraven."

Gregor Trplan, Selo, 14 let: "V kamp sem prišel prvič lansko leto in priznam da mi ni žal. Veselim se druženja, letos pa smo zelo dobro delali tudi pri hokejski tehniki. Rad bi povabil še ostale ki niso bili še pri hokeju, da se nam pridružijo. Rad pa bi pohvalil tudi Terme 3000 saj je bilo vse odlično od hrane do kopanja."

Jože Črnko

Sobotno druženje

Športno društvo iz Motvarjevca je pripravilo prvo srečanje v soboto, 21. junija 2014 s sosednjim Körmendom.

Na srečanju so se pomerili veteranska ekipa iz domače vasi ter veteranska ekipa iz Körmenda. Zmagala je domača ekipa. Nato sta se pomerili še članski ekipe. Tu je bila zmaga na strani gostujoče ekipe. Za jedačo in pijačo je bilo poskrbljeno, ter druženje je potekalo do poznih večernih ur.

Ob koncu druženja smo se dogovorili že za nadaljnjo srečanje, ki bo že to leto, septembra v Körmendu, kjer bodo sodelovale tudi ženske ekipe.

Ines Geci

Szombati találkozó

A szentlászlói Sportegyesület 2014. június 21-én, szombaton, megszervezte a szomszédos Körmendeddel az első találkozót.

A találkozón a hazai és a körmendi veterán csapat mérte össze erejét. A szerencse a hazai csapatnak kedvezett. Az ezt követő felnőtt csapat találkozóán viszont a vendégcsapat bizonyult jobbnak. Ételről és itálról gondoskodtak, a társalgás a késő esti órákig folytatódott.

Mielőtt elkészítettünk egymástól, megbeszéltük, hogy a következő találkozó az idén szeptemberben, Körmenden lesz, és ezen már a női csapatok is részt vesznek.

Geci Ines

Fanke tudi letos navdušile

V soboto, 2. avgusta, 2014 so v Moravskih Toplicah, natančneje v Termah 3000 potekale že tretje tradicionalne Fanke. Fanke so priredili pomurski študentje, ki so letošnje leto ponudili različne športne in druge dejavnosti. Tako so se v večini mladi lahko pomerili v nogometu na milnici, odbojki na mivki, atraktivnih skokih v vodo in še čem drugim. V odbojki na mivki je letos prvo mesto zasedla ekipa Ne ven, v nogometu na milnici pa so prvo mesto odnesli ekipa Vreča. Sonce in temperature so poskrbele, da so se lahko udeleženci in obiskovalci ohladili tudi na bazenih, zvečer pa je bilo poskrbljeno še za pravo glasbeno poslastico. Kot prvi so nastopili prekmurski Band Unicum, sledili pa so hrvaški Eman-

cipation Band ter vrhunec večera – skupina Elemental. Slednji so v gibanje spravili marsikatero utrujeno noge in tako poskrbeli za odlično glasbeni zaključek Fank 2014.

Marina Benkovič

Nastopali smo v Dobrovniku

V petek, 20. aprila je v Dobrovniku potekal 6. mednarodni folklorni festival, ki ga je organiziral Zavod za kulturo madžarske narodnosti iz Lendave.

Festivala so se udeležili tudi otroci iz dvojezične enote Prosenjakovci skupaj z vzgojiteljico Teo Varga in koreografinjo Alenko Toplak. Na nastop so se že nekaj tednov skrbno pripravljali. Občinstvu so se predstavili s spletom otroškimi ljudskih plesov, popestritev tokratnega nastopa pa so bile nove obleke za deklice, v katerih so nastopale prvič.

Za zelo uspešen nastop so poželi velik aplavz občinstva, kar je bila nagrada za ves trud, ki so ga otroci, vzgojiteljica Tea in koreografinja Alenka vložili vanj.

Zapisala vzgojiteljica Bernarda Koroša Pantović
iz dvojezične enote Prosenjakovci
Fotografiral Ladislav Solarič

Az ovisok fellépése Dobronakon

Pénteken, 2014. június 20-án volt megtartva a 6. nemzetközi néptáncfesztivál Dobronakon. Az ünnepélyt a Magyar Nemzetiségi Művelődési Intézet szervezte.

A táncfesztiválon a pártosfalvi óvodások is közreműködtek, Tea óvónővel és Alenka táncoktatóval. Sokat gyakoroltak a fellépés előtt. Az ünnepélyen magyar néptáncsal kedveskedtek a vendégeknek. Újdonság a kislányok új szoknyájuk volt, hiszen először táncoltak bennük.

A sikeres fellépést egy nagy tapssal köszönte meg a közönség. Ez volt a jutalom a sok fáradságos munkáért.

Lejegyezte Koroša Pantovć Bernarda óvónő
a Kétnyevű Pártosfalvi óvodából
Fényképeztek Ladislav Solarič
Fordította Gal Silvija óvónő

Poletna turistična tržnica

PO MNENJU RAZSTAVLJALCEV LETOS NAJSLABŠA PRODAJNA SEZONA S KAR 40-ODSTOTNIM UPADOM PRODAJE IZDELKOV

Nestabilno vreme letošnje poletje ni vplivalo na obiskanost moravskotopliških term, saj oboje terme beležijo dobro zasedenost. Super ugodne cene letovanja v Moravskih Toplicah pa po drugi strani narekujejo, da obiskovalci so, le da vedno manj dodatno nakupujejo. Slednje predstavlja neprijetnost za lokalne razstavljalce, ki so na Poletni turistični tržnici v juliju in avgustu med četrtki in nedeljami zvečer ponujali doma izdelane suvenirje iz tipičnih prekmurskih materialov (slama, glina, les, šibje, ličje) in domače pridelke (bučno olje, seme, žganje, med, medenjaki) ter drugo. In kaj o letošnji sezoni in vzdušju na tržnici pravijo razstavljalci?

Obiskovalcev tržnice ni primanjkovalo niti letos

V juliju so po mnenju ponudnikov na stojnicah prevladovali slovenski obiskovalci tržnice. Tudi med kupci so se pojavljali pretežno Slovenci, ki se radi vračajo v Moravske Toplice. Določeni izdelek pohvalijo, znajo ovrednotiti in dovolj ceniti vložen trud, potreben za izdelavo, na podlagi tega cenijo ponudnike in njihovo delo. Med obiskovalci tržnice se najdejo tudi taki, predvsem so to tujci, ki niti s pogledom ne ošvrknejo izdelka. Seveda je na srečo, pravijo ponudniki, teh zgolj za vzorec. Tujci bolj ko ne ogledujejo izdelke, za nakup se odločijo tik pred zdajci, tik pred odhodom.

Slovenci so zato dosti boljši kupci, poudarjajo, saj izdelek kupijo že tudi prvi dan svojega letovanja.

V avgustu je poleg Slovencev in nemško govorečih turistov bilo dosti Čehov, Slovakov in nekaj Italijanov.

Pogosto domačine in tujce zanima prikaz izdelave, saj so mnogi ponudniki izdelke izdelovali kar za stojnico.

Kulinarična animacija (pečenje koruze) s člani KTD mali rijtar Tešanovci

Praktično najboljšega in najslabšega dneva za prodajo po mnenju razstavljalcev ni mogoče določiti, če pa že, pa ugotavljajo, da so najboljše prodajali ob četrtkih in petkih, najslabše ob nedeljah. Tega ne gre posploševati, saj se prodaja vedno spreminja, ker je pač odvisna od več dejavnikov.

Vendar zakaj letos tako slaba prodaja? Jo narekuje struktura gostov? Morda. Super ugodne ponudbe in cenovno dostopni kuponi turističnih storitev v Moravskih Toplicah in posledično dober turistični obisk očitno le niso priložnost za boljši poletni iztržek na stojnicah. Ponudniki na Poletni tržnici namreč v povprečju letos beležijo do 40-odstotni upad prodaje v primerjavi z lani.

»Vročina in vlaga škodita mnogim izdelkom, zato jih velikokrat tudi zaščitimo«, kdaj tudi potarnajo. Naši ponudniki so sicer neomajni in so že kdaj vztrajali na stojnicah kljub sivim oblakom. »Vreme nam je tudi letos kdaj pa kdaj ponagajalo, a mi se ne damo,« pravijo prenekateri, ki se v Moravske Toplice vračajo ne le zaradi prodaje, ampak pridejo zaužiti dobro vzdušje, ki ga soustvarjajo pred Café Praliné.

Kaj pa turisti in TIC Moravske Toplice še vedno pogrešamo na tržnici? Več ponudnikov svežega doma pridelanega sadja in zelenjave s prekmurskih polj ter prekmursko črno lončevino.

Ob četrtkih povečan obisk Poletne tržnice

Obiskovalci vedno radi prisluhnejo ali se celo zavrtijo ob pestri folklorni in glasbeni animaciji. V etno programu so v juliju in avgustu ob četrtkih nastopili člani KUD József Attila Motvarjevci, FS Jožef Košič Bogojina, Etnološko-kulturno društvo Künštini Prleki, Romsko društvo Romano Jilo, KD godcev in pevcev Gorički lajkoši ter FS KUD Budinci z Darkom Kržankom (cimbale) in Valerijo Šömen (čelo). Slednja sta se še posebej potrudila s svojim glasbenim repertoarjem.

Kulinarične animacije, ki so jih ob četrtkih pripravili člani društev na eni od stojnic, so poleg etno programa beležile pozitiven odziv in navdušenje turistov. Kulinarične animacije so pripravili člani KTD Ady Endre Prosenjakovci (ocvirkov in zaskov kruh, vino, pogače), TD Filovci (langaš), KTD mali rijtar Tešanovci (pajani česnov kruh s slanino, pečena koruza, pogače), romsko KTD Pušča (masne pogače). Včasih je kulinarična animacija bila tako uspešna, da je trajala skoraj do polnoči, seveda je vse to odvisno od animacijskih sposobnosti članov društev in seveda obiskovalcev samih.

Janja Bürmen
TIC Moravske Toplice

Etno nastopi ob četrtkih - nastopila tudi romska skupina Romano Jilo

Geslo križanke, ime in priimek ter naslov pošljite na dopisnici do srede, 17. septembra 2014 na naslov: Občina Moravske Toplice, Kranjčeva ulica 3, 9226 Moravske Toplice, s pripisom nagradna križanka.

A photograph of three ducks in a grassy yard. One white duck with a red beak stands on a wooden plank. Another duck with white and black patches and a red beak sits on the grass. A third duck, also with white and black patches, sits on the grass in the foreground. A wooden fence is in the background.

Med prispelimi pravilnimi rešitvami smo izžrebali naslednje nagrajence, ki prejmejo praktične nagrade pokrovitelja, Term 3000 Moravske Toplice: 1. DARJA CIPOT, LIPOVCI, 9231 BELTINCI, 2. ANJA LEPOŠA, NORŠINCI 58A, 9221 MARTJANCI, 3. LUDVIK ŠKRILEC, SEBEBORCI 103, 9221 MARTJANCI

KOLEDAR PRIREDITEV V OBČINI MORAVSKE TOPLICE

SEPTEMBER 2014

Pripravlja: TIC Moravske Toplice, www.moravske-toplice.com

SEPTEMBRSKA TURISTIČNA TRŽNICA	Tržnica z izdelki domačih in umetnostnih obrti lokalnih ponudnikov.	M. Toplice, stojnice pri Café Praliné	Med četrtki in sobotami, od 17.00 dalje	TIC Moravske Toplice	02 538 15 20 www.moravske-toplice.com
SLAVNOSTNA SEJA OBČINSKEGA SVETA OB 18. OBČINSKEM PRAZNIKU	Slavnostna seja, podelitev priznanj in nagrad.	Andrejci	6. 9. 2014 14.00	Občina Moravske Toplice	Občina Moravske Toplice 02 538 15 05
OSREDNJA PRIREDITEV OB 18. OBČINSKEM PRAZNIKU	Osrednja družabna prireditev s kulturnim programom.	Andrejci	6. 9. 2014 16.00	Občina Moravske Toplice	Občina Moravske Toplice 02 538 15 05
14. POHOD GOSTILNE MARIČ	Tradicionalni pohod Gostilne Marič, ki vodi po razgibani Zeleni poti. Dolžina poti: 12,5 km. Prijave od 9.00 dalje. Startnina: 10 evrov za odrasle, za šolarje 6 evrov (vključuje malico, pijača v času pohoda in kosilo).	Sebeborci, start pri gostilni	6. 9. 2014, 9.30 - 13.00	MGM KONTOR, Gostilna Marič in DKŠT Žlaki	Marjan Marič, 041 547 037, www.gostilna-maric.net
19. KOLESARSKI MARATON PO OBČINI MORAVSKE TOPLICE – TERME 3000	Tri različne kolesarske proge 10, 31, 50 km. Posebna cena za občane občine Moravske Toplice.	Terme 3000, pred Café Praliné	7. 9. 2014, 10.00	OŠZ MT	branko.recek@gmail.com, 041 389 905
MINI OLIMPIJADA	Ne zamudite mini olimpijade.	Fokovci, OŠ	12. 9. 2014	OŠZ MT	branko.recek@gmail.com, 041 389 905
11. LŮJPANJE KUKORCE	Prireditev je namenjena obujanju spomina na izumirajoče domače opravilo, prikazano na sodoben način. Prvi dan trganje koruze, drugi dan ličkanje in veselica s skupino Blue Planet.	Selo, pri romanski rotundi	12. 9. 2014, 15.00 13. 9. 2014, 18.00	Pevsko društvo Selo	Oskar Makari makari@siol.com 031 329 758
OTVORITEV VRTCA MORAVSKE TOPLICE	Otvoritev vrtca Moravske Toplice	Moravske Toplice	18. 9. 2014 16.00	Vrtec Moravske Toplice	02 538 14 170
FEST BUČ	Artistika iz buč, razstava buč, nagrada najtežji buči Pomurja, jedi iz buč. Zabava z ansamblom Horizont.	M. Toplice, terasa restavracije hotela Termal	20. 9. 2014, od 16.00 dalje	Terme 3000	Gabriela.feher@terme3000.si, 051 677 780
9. MORAVSKI TEK	Tek šteje za rekreativni pokal Pomurje teče.	M. Toplice, Café Praliné	27. 9. 2014, 14.00	OŠZ Moravske Toplice	branko.recek@gmail.com, 041 389 905
XXVI. KOŠIČEVI DNEVI KULTURE					
MAUČECU V ZAHVALO IN SPOMIN	Uvodna prireditev s predstavitev CD-ja zbora Ignacija Maučeca. Razstava fotografij in drugega materiala iz arhiva Ignacija Maučeca. Razstava sekcije LİKOS na temo letošnjih Košičevih dni kulture.	Bogojina, vaško-kulturna dvorana	12. 9. 2014, 19.00	Odbor KDK	Jurček Jurinič, 031 871 469
POHOD PO POTEH KULTURNE DEDIŠČINE	Pot nas bo vodila preko Bukovnice, do Voglerjeve koč, Bukovniškega jezera, in naprej do kapele sv. Vida. Po Pomurski planinski poti se bomo čez Strehovske in Filovske gorice vračali nazaj v Bogojino, kjer bomo pohod sklenili s prijetnim druženjem na Turistični kmetiji Zver.	Zbirališče pred Osnovno šolo Bogojina	13. 9. 2014, zbiranje od 12.30, start ob 13.00	Odbor KDK	Franc Donša, 041 854 058
XI. TRADICIONALNI ZELENJADARSKI DAN	14.00: Sveta maša. 15.00: Družabna prireditev z razstavo pridelkov in izdelkov z ivanjskih polj in vrtov; degustacija. Po koncu prireditve druženje in zabava.	Ivanci, pri prenovljeni stari šoli	20. 9. 2014, 14.00	Društvo Selenca Ivanci	Marko Horvat, 070 738 597
DOGODKI ŽUPNIJE BOGOJINA	Zahvalna maša ob 68o. obletnici prve omembe Župnije Bogojina in praznovanje 70-letnice mašništva rojaka dr. Jožefa Smeja	Bogojina, župnijska cerkev	21. 9. 2014, 10.00	Župnija Bogojina	Župnija Bogojina, 02 547 92 50
TRENJE LANU IN ZAKLJUČEK XXVI. KOŠIČEVH DNI KULTURE	Prikaz opravlja, ki sega od trenja lanu, pa vse tja do preje lanene niti.	Pri pečnici pred Bogojino	21. 9. 2014, 15.00	TD Bogojina	Jože Puhan, 031 703 605